

Hr BAARDA vertrekt

Het vertrek van R. Baarda, na 12 jaren en 5 maanden trouwe dienst in ons bedrijf, geeft deze bijzondere figuur ondanks de ene onbrekende maand recht op het volle pond van een persoonlijk woord. Want Baarda is een bijzondere figuur geweest, zeker in ons bedrijf dat hij nu als 30-jarige verlaat, na reeds zoveel geschiedenis gemaakt te hebben, dat wij hem, om een VDH-lem te gebruiken, nog lang niet uitgerangeerd achten.

Typend voor zijn persoon is de ijver waarmee hij zich na de Ambachtsschool en Avondleenschool toelegde op de studie van „kantoorkrakken“, hij volgde de handelsvondschool en slaagde mettertijd voor de examens boekhouden en handelsrekenpoude. In ons bedrijf was hij assistent calculator, tijdschrijver, replaceman en bandbaas, in welke laatste hoedanigheid hij ons nu verlaat voor een functie in de vakbeweging.

Baarda werd vooral bekend tijdens het ontstaan en de opbloei van de Kern, met grote toewijding heeft hij hierin steeds geijverd voor de materiële en morele belangen van ons personeel en het moge hem tot voldoening strekken dat dit streven door allen gewaardeerd werd. Zijn belangstelling voor sociale problemen en het zelf alles willen aanpakken wat naar vooruitgang zwoemt, stempelen hem tot iemand met een positieve geest met wien het prettig samenwerken is. Het is tekend voor zijn persoon dat hij, ofschoon zelf geen lid meer zijnde van de nieuwe Kern, tot de laatste dag warmleiep voor alle Kernzaken en nog voor dit nummer een verslag schreef van de laatste bespreking Fakkelactie.

Zulk een ijver doet weldadig aan en werkt aanstekelijk en mede daardoor was deze altruïstische figuur een gezien en gesocht collega, wien wij gaarne het allerbeste wensen in zijn verdere leven.

Hr. BAARDA bij één der Preparatiebanden

NIET PRONKEN MET ANDERMANS VEREN

Als je de telefoonlijst van ons bedrijf inkijkt, zie je achter de naam van Ingenieur Rooda staan „Octr. Research“. Was me niet helemaal duidelijk. Ik dus op Ingenieur Rooda af en hem gevraagd: „vertelt U nu eens wat van Uw octrooi-arbeid; wat doet U eigenlijk zoo allemaal?“

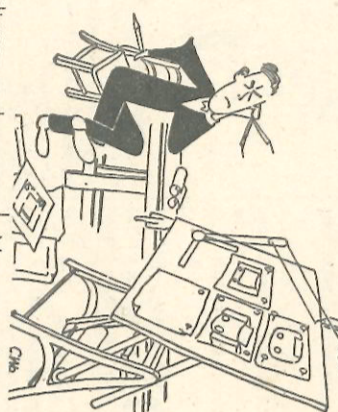
„Een octrooi“, zei hij, „is een officiële bescherming van een uitvinding. Wie meent iets nieuws te hebben uitgevonden, of een vertelbare oorspronkelijke verbetering aan iets bestaands te hebben bedacht, en niet wil, dat 'n ander 't nadoet en met zijn versen gaat pronken en profiteren, vraagt aan de Octrooraad een octrooi aan.“

Die onderzoekt, of 't werkelijk een uitvinding is, d.w.z. of het werkelijk iets nieuws is dat voor bescherming in aanmerking komt. En 't onderzoek voor octrooi staat in Nederland op zeer hoog peil. Een octrooi in Nederland betekent veel meer dan in vele andere landen.“

„Welke voorwaarden stelt men zoal aan een uitvinding?“

„Ze moet technisch uitvoerbaar zijn, nieuw; meer dan alleen een verbeteringje aan wat bestaat en een oplossing geven aan bepaalde technische vraag.“

„Achtien jaar. Dat heeft men gedaan uit een sociale overweging en in het belang van de algemene vooruitgang der techniek. Na 18 jaar rekent men, dat de uitvinder zijn profijt bindt.“

„Nee, heel vroeger gaf men een octrooi geval voor geval en bepaalde voor elk bijzonderlijk geval de duur.“ Was toen een speciale vergoeding, b.v. voor 't houden van een herberg, of het drijven van een zaak. Nu betekent 't alleen bescherming van uitvindingen.“

„Moet er wel eens over een octrooi gevochten worden?“

„Ja zeker. Wie een uitvinding gedaan heeft, moet opletten, of een ander 't toch niet na doet. En ook moeten we oppassen, dat niet iemand een octrooi krijgt voor wat eigenlijk niet zijn uitvinding is.“

„En U zit voor dit alles op 't vinkentouw voor Van der Heem?“

„Inderdaad. En 't is interessant werk. En heel belangrijk.“

de Haagse Kern

groet Hr. BAARDA

De Haagse Kern voelt zich, nu de heer Baarda heden de VDH dienst verlaat, verplicht nog een persoonlijk afscheidswoord tot hem te richten.

De heer Baarda was een der initiatiefnemers van het kernwerk bij VDH en is twee jaar lang van deze kern de bezielende figuur geweest. Eerst als secretaris, later als voorzitter. Het is goed nog eens even te memoreren, welk een ontzaglijke hoeveelheid vrije tijd en extra inspanning hem dit baanbrekende werk heeft gekost, werk dat dikwijls zo matig wordt gewaardeerd en slechts door een grote dosis idealisme gedragen kan worden.

Wij wensen de heer Baarda in zijn nieuwe werking van adjunct-vakbondbestuurder veel succes toe en hopen bij voorkomende gelegenheden nog eens een beroep op zijn kennis en inzicht te mogen doen.

Hr. Baarda, de herinnering onzerzijds zal altijd prettig blijven, laat de Uwe dit ook kunnen zijn, door onze belofte, dat wij de gelede grondslagen zullen verstevigen en uitbouwen, zoals dat van ons wordt verwacht.

DIRECTIEKERN VERGADERING

Punten van de Directie-Kern vergadering op 15 Januari 1948.

1. Namens de Kern zijn aangewezen als vertegenwoordigers in de Opleidingscommissie de heren de Gryter en Vreken;
2. de Commissie arbeidsclassificatie: Hr. Kuiper;
3. Comité ziekentroust: Meij. van Thielien.
4. Bespreking financien Ziekentroust.
5. Betrekking van ongehuvden met een diensttijd van meer dan 2 jaar in de bovenwettelijke verzekering van 2 der 3 carenzdagen voor urloniers.
6. Afhandeling van dit punt in de vergadering van Februari.
7. De Directie heeft haar goedkeuring aan de actie „Dampplantsoen“ ten bate van de Stichting 1940-45.
8. Bespreking van de verhouding Directie-Vakbeweging ten aanzien van de Kern.
9. De Directie-Kern vergaderingen worden vastgesteld op de 3e week van de maand.
10. Snoodige voorzieningen inzake de rijwielstalling.
11. De distributie van rijwielen voor eigen personeel is wegens de wettelijke bepalingen nog niet mogelijk.
12. Onderhandelingen met de Arbeidsinspectie over een eventuele nieuwe werktijd erdeling hebben nog niet tot resultaat geleid.
13. Toestemming wordt gegeven voor een inleiding door een Vak bondsbestuurder over de verhouding Vakbeweging-

NIEUWS VAN DE FABRIEK UTRECHT

Jubileum Moens.

Vrijdag 23 Januari j.l. was con-troleur A. L. Moens van onze fabriek Utrecht 12 1/2 jaar aldaar werkzaam. Begonnen bij

de Leko op de Montage werd hij in 1940 electrisch controleur en in November 1947, bij Van der Heem N.V. voorman-controlleur.

Door zijn persoon en prestaties is hij steeds een gezene figuur geweest. Wij wensen hem dan ook van harte geluk met zijn bedrijfsjubileum.

Ogenblik stilte A.U.B.

Evenals in Den Haag zal, met ingang van Maandag 26 Januari in de fabriek Utrecht tijdens de pauzes een ogenblik stilte verzocht worden, teninde gelegenheid te geven tot gebed. De telefoniste zal dit via onze oproepsinstallatie aankondigen. Wij vertrouwen, dat ieder zich aan dit verzoek zal houden.

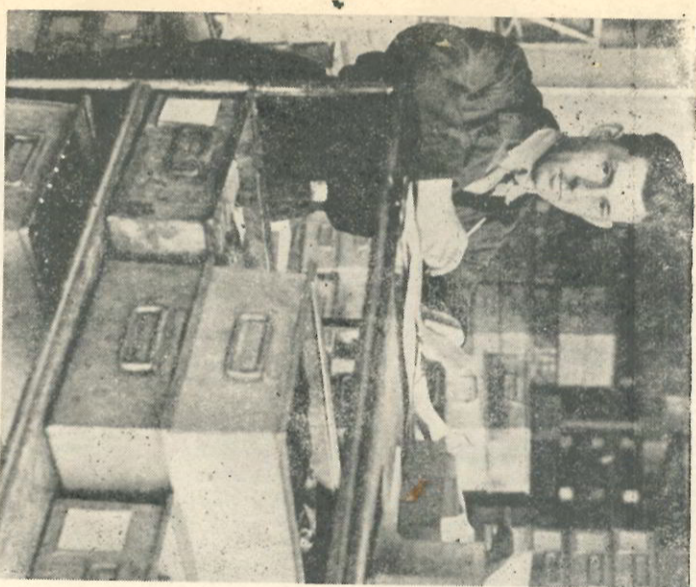
Ook in Utrecht ontwikkelingsavonden.

Dr. Scheurer, chef van de afdeling personeelszaken opent de reeks op Maandag, 7 Februari a.s. met een praatje over: de zeden en gewoonten van de inheemse bevolking of Java.

Bovendien krijgt U die avond enige films uit de overzeese gebiedsdelen te zien. Met het programma is het dus in orde. Wij verwachten die avond om 8 uur vee belangstelling in onze cantine en hopen dat deze avond nog door vele andere gevolgd zal worden.

Geboren: Cornelis Johannes, zoon van C. J. Zuidendorp, afd. Montage op 12.1.1948.

DE WILLEKEURIGE GREEP

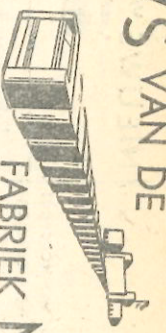
Een willekeurige greep in het kaartstroom van Ald Arbeid, wij trokken een naam.

Wij gingen naar de man die deze naam droeg en vroegen hem over zijn werk, zijn vrije tijdsbesteding, zijn persoonlijke dingen. De eerste was: Albertus Beukers, afd. Montagemagazijn, Maanweg, een oudgediende - 11 1/2 jaar in dienst - een trouwe hulp van Hr. de Vries.

Hij woont in het Laakkwartier, bij zijn schoonmoeder en kan het uitstekend methaar vinden. Donderdag was het zijn 29ste verjaardag, daarvan heeft hij er al zeven als getrouwd man doorgebracht.

Bevoorradig van de montagebanden is punt 1. Dat is ook Beukers' dewis en daarom is hij te allen tijde bereid iedereen te helpen (ook al komt men buiten de vastgestelde uren!). Tijdens de oorlog een intermezzo in Berlijn-Spandau met veel bomgebruy. Na de bevrijding weer terug bij ons.

Vrije tijd „lezen“ zegt Beukers. Dit lezen blijkt ook te omvatten gasfitten, timmeren, loodgieten, alles repareren wat stuk is. Kortom: een handige echtgenoot wiens handen niet verkeerd staan. Hij is lid van de fabrieksbrandweer, heeft al enkele malen be-loning uit de ideeëbus gekregen en heeft het bij ons wel naar de zin.

FABRIEK MAANWEG

WAT IS UW MENING?

De enquête voor de laatste maal besproken

In het voorjaar van 1947 zette de Kern de Fakkelactie in o.a. met een enquête onder het personeel van de Haagse fabrieken.

De vragen hielden alle direct of indirect verband met de omstandigheden waaronder gewerkt werd.

Om dit rapport 'levend' te maken en er de aandacht aan te schenken, die het verdiende, is een drietal bijzondere Directie-Kernvergaderingen belegd, waarbij naast de leden van de Directie en de Kern ook de bedrijfsleiding en enkele functionarissen van afd. Personeelszaken aanwezig waren.

De derde en laatste vergadering over dit rapport vond plaats, Maandag 12 Jan. a.s. In het laatste deel van dit rapport komen ook enkele vragen voor, die betrekking hebben op het werk van de afd. Sociale Zaken.

Goubitz uit Amsterdam uitgenodigd om voor tot de behandeling van de vragen werd overgegaan, iets te vertellen over het werk van de Maatschappelijke werker(sten), zoals de functionarissen op afd. Sociale Zaken teltelij hieten, en de taak van de Kern. Uit de aard der zaak is het ook belangrijk te weten welke verband er tussen het werk van beiden bestaat en in welke verhouding zij staan tot de personeelszaken, en tot de vakorganisaties, die de arbeidersbelangen plaatselijk of nationaal behartigen.

Op voortreffelijke wijze slaagde Mej. Goubitz er in de taken van de genoemde instanties te schetsen. Ze ging daarbij van een aantal stellingen uit, die de taak, de plaats, de verantwoordelijkheid van ieder afzonderlijk bepaalden. De vlotte toespraak werd toegelicht met een aantal voorbeelden uit de praktijk van de inleider. Na de inleiding gingen enkele aanwezigen nog dieper op enkele details in, maar vonden ook hier Mej. Goubitz op haar post, die de vragensteller's vlot beantwoordde. Na de koffie kwam het laatste deel van het rapport. Fakkelactie in bespreking. De discussies werden geleid door Dr. Scheurer, terwijl Hr. Enters de vragen en de conclusies inleidde. De openhartige toon, die de vorige besprekingen kenmerkte, was ook nu weer aanwezig. Naast de reeds eerder genoemde punten over het Maatschappelijk werk en de Kern kwam ook de voorlichting, het puntstelsel, de goede geest onder het personeel en het nut van personeelsverenigingen aan de orde. Nu het zover is, dat het gehele rapport is besproken, rust op de Kern de taak waar-

Burgerlijke Stand

Gebuid: B. H. Oude, afd. Tekenkamer, op 29.1.1948 met Mej. J. M. Bisschops.

Gaboren: Alida Maria, dochter van N. J. Holland, afd. Metaalwaren, op 13.1.1948 Theodora, dochter van D. v. Peursen, afd. Metaalwaren op 19.1.1948 Willembrodus Henricus, zoon van P. B. J. Peters, Ned. Kroon Rijwelfabriek, op 18.1.1948

Het Koffiehalen

Wat het koffiehalen betreft: iedere afdeling moet dit voor zichzelf doen en het niet door anderen laten opkappen. Men mag alleen koffie halen voor de mensen van de eigen afdeling en daar een vaste plaats hebben.

Voorwaarts... Mars de training vangt aan

De mogelijkheid is groot dat we ook dit jaar weer met een groep VDH-wandelaars aan de Vierdaagse kunnen deelnemen.

Daarom moeten we echter weten wie er zich voor interesseren en wat nog veel belangrijker is, wie er wat voor over hebben. Verleden jaar was het resultaat slechts 3 uitvallers, helgeen gezien de korte rainings-tijd, zeer goed is te noemen.

"Al doende leert men!" We hebben uit verschillende dingen lering getrokken en zullen zeer zeker dit jaar niet in dezelfde fouten vervallen.

Dus, wandelenhousisten, als je graag aan de Vierdaagse wilt meedoen en bereid bent hiervoor wekelijks te trainen, wacht dan niet langer, maar geef je af. Maandag even op tijdens de Kernsprekeren in wachtkamer 2. Hoe eerder we starten, hoe beter, dus haast je.

HET BEDRIJF STOKVIS

Hr. J. van RANDWIJK spreekt

Dat VDH en STOKVIS bij wijze van spreken broertje en zusje zijn is welbekend. Wij voetballen tegen STOKVIS, lezen de nieuwtjes uit de ERRES EXPRES, nodigen Stokvis-mensen uit bij onze belangrijke gebeurtenissen en bijeenkomsten, en worden door Stokvis, op hun beurt genood wanneer daar iets bijzonders te gebeuren staat. De samenwerking en de taakverdeling tussen Stokvis en VDH is een logische uitwerking van de opzet: VDH produceert, Stokvis distribueert, met andere woorden: wij zijn fabriek, zij zijn handelshuis. Dit handelshuis Stokvis is er een met allure. Het kan bogen op geschiedenis en standing.

Daarom doet het ons genoegen dat de heer J. van Randwijk, directeur van STOKVIS, doch tevens president-commissaris van VDH, ons Woensdagavond a.s. zal vertellen over:

De geschiedenis van de handel

en in verband daarmee

De ontwikkeling der N.V. Handelmaatschappij R. S. STOKVIS & ZONEN. De Heer van Randwijk als spreker kennende, twijfelen wij er niet aan, dat er voor deze avond zeer grote belangstelling zal bestaan.

Toegangskaarten te verkrijgen Maandag en Dinsdag a.s. tijdens de middagpauze in wachtkamer 3

het V.D.H.-tje

WEEKLIJKS NIEUWSBLAD VOOR HET PERSONEEL

VAN DER HEEM N.V. - DEN HAAG - HOLLAND

Radio- en Stofzuigerfabriek: Maanweg - Den Haag
Motorenfabriek: Astederdijk - Utrecht

Rijwelfabriek De Kroon: Laakweg - Den Haag
Verkoopkantoor: Maanweg - Den Haag

Voordracht J. van RANDWIJK

IN 1844 BEGON R. S. STOKVIS HANDEL IN KACHELORNAMENTEN EN IJZERWAREN

"Wij hadden zeer zeker niet verwacht, dat de Heer van Randwijk, die tot onderwerp van zijn lezing de geschiedenis van de handel koos, ons daarbij nog zou voeren door de Bijbel en de Romeinse oudheid."

Dit waren zo ongeveer de woorden, waarmee onze kernvoorzitter de president-commissaris bedankte.

Het woord "handel" aldus de Heer van Randwijk, vindt vermoedelijk zijn oorsprong in het Romeinse gebruik van handelslag, een gebruik, dat ook hedendaagse nog bekend is. Die oude Romeinen als Cicero en Cato legden reeds de nadruk op betrouwbaarheid en karakter van de koopman en op de goede trouw.

Ook de Bijbel spreekt over de handel. In Genesis 23 vinden we de eerste officiële koop en verkoop van een begravingplaats. Verder is dan "het geval Jozef", die als jongen door zijn broers verkocht werd en later door het opkopen van koren in de zevente eeuw Egypte reedde.

Welk een belangrijke rol speelden de kooplieden in onze gouden eeuw! Zij zijn het geweest, die de Hollandse vlag op alle zeeën deden wapperen. De goederen vormen een stroom, die door de maatschappij vliedt: producent - groot-handel - detailhandel - consument. Het spreekt vanzelf, dat de Heer van Randwijk zich in het bijzonder tot de schakel "de groothandel" voelde aangetrokken. Deze heeft vele nuttige functies: het zoeken van nieuwe afzetgebieden, het onderhouden van grote voorraden, het verlenen van creditiet en niet in het minst het vormen van een nieuw geslacht van kooplieden.

Grote voorraden: We zien onmiddellijk de machtige pakhuizen en vemen, graansilo's en opslagplaatsen. Doch ook de minder sterk tot het publiek sprekende functie van het zoeken naar steeds nieuwe afzetgebieden, is zeer belangrijk. Hiervoor worden hoge eisen aan in- en verkopers gesteld: waren-kennis, talentkennis, maar vooral ook men-senkennis en goed koopmanschap zijn daarvoor nodig.

Het kweken van een jong geslacht van echt Hollandse, betrouwbare kooplieden is een zaak van binnen- en buitenlands belang. Dit koopmanschap is niet zo prozaïsch als men een zou denken. Vele kunstenaars vonden hun inspiratie in de handel. Schrijvers als Heyermans en Robbers, toneelschrijvers als Bijlson en Ibsen en vooral Shakespeare met zijn "De koopman van Venetië".

1844 EEN HISTORISCH JAAR

Na de pauze voerde de Heer van Randwijk ons in gedachten terug naar het jaar 1844, waarin de Heer R. S. Stokvis zijn handel in ijzerwaren en kachelornamenten begon in Den Haag, een smal straatje in oud-Rotterdam. Hij was blijbaar een zeer veelzijdig man, hetgeen uit de ontwikkeling van zijn zaak bleek. In 1858 trad de oude heer uit en zette zijn beide zoons de zaak voort. De omzet bedroeg toen reeds een half miljoen.

In 1867 exporteerde men naar de toenmalige koloniën en Brazilië. Het behelven van de eerste miljoenen is altijd het moeilijkst: dit werd in het zeer goede jaar 1872 bereikt. Men verhuisde toen naar de Leuvehaven. In 1889 overleed de stichter en werd zijn kleinzoon, Felix Stokvis, in de zaak opgenomen. Velen kunnen zich deze figuur nog herinneren.

Een belangrijk jaar voor het personeel was het jaar 1890, toen de eerste poging werd gedaan, om tot een pensioenfonds te komen. Ongeveer vier jaar later werd de eerste pensioenfonds ingesteld. Hiermede was Stokvis een der eersten in den lande. In 1904 werd de firma omgezet in een N.V. In deze jaren stichtte men verschillende ver-koopkantoren in Nederland en ook in Brussel. En, zoals ook ons bedrijf dit zo dikwijls

Alleen door werken en samenwerken kunnen we onze vroegere welvaart terugwinnen. Deze avond bracht zusje en broertje, zoals Stokvis en van der Heem N.V. wel eens genoemd worden, weer dicht bij elkaar. Het stelde ons tot grote tevredenheid, dat wij weer iets hebben leren begrijpen van dit typische voorbeeld van Hollandse ondernemingslust.

26-31 JULI

De vacante is voor alle drie fabrieken vastgesteld op de week van 26-31 Juli 1948.

Voor wie meer van deze week wil weten: Juli is de hooimaand, 24 Juli is het 1877 jaar geleden dat Jeruzalem door de Romeinen onder Titus verwoest werd. De geschiedenis herhaalt zich!

De zon gaat die week op om vier voor vijf en onder om tien over half acht. Het is ahnemeende maan - op 29 Juli laatste kwartier. De maan komt op ongeveer kwart voor elf (dit voor de nachtwachters). Hoogwater (voor de zeezwemmers) op 26 Juli om 8:00 uur 's-morgens en 's-avonds. Dit verschuift met de dag een half uur, want op 31 Juli is hoogwater om 11:40 en 0:02 uur. De Scheveningers wellicht bekend.